

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Ministra zdrowia i Narodowego Funduszu zdrowia w sprawie ograniczonej dostępności świadczeń ginekologicznych dla kobiet zamieszkujących tereny wiejskie.

Powinniśmy umożliwić kobietom na terenach wiejskich realny dostęp do świadczeń wynikających ze standardów opieki okołoporodowej. Regularne kampanie muszą informować kobiety o należnych im świadczeniach. Ustalmy za świadczenia położniczo-ginekologiczne taryfę odpowiednią do ich zakresu, co może polepszyć dostęp do tych świadczeń na obszarach wiejskich. To najważniejsze rekomendacje RPO w wystąpieniu do Ministra Zdrowia i Prezesa NFZ.

Art. 68 Konstytucji zapewnia równy dostęp obywateli do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Tymczasem z analizy kontroli Najwyższej Izby Kontroli z 2018 r. oraz informacji w mediach wynika, że kobiety zamieszkałe na terenach wiejskich mogą mieć ograniczony dostęp do poradni ginekologiczno-położniczych. Może to stanowić barierę w prawidłowej opiece podczas ciąży, we wczesnym wykrywaniu raka szyjki macicy i raka piersi, a także w dostępie do badań profilaktycznych, w tym określonych w standardach opieki okołoporodowej.

Kontrola NIK wykazała, że w sześciu województwach objętych kontrolą występowały obszary, na których w promieniu co najmniej 20 km nie było zakontraktowanej przez NFZ poradni ginekologiczno-położniczej. Najgorsza pod tym względem była sytuacja w woj. podlaskim. Dla kobiet w ciąży pokonywanie znacznych odległości w celu wykonywania podstawowych badań jest szczególnie uciążliwe.

Rozporządzenie z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej określa elementy opieki medycznej mające na celu uzyskanie dobrego stanu zdrowia matki i dziecka. Należą do nich m.in. badania, których wykonanie jest możliwe w gabinecie lekarza prowadzącego ciążę (np. badanie USG, cytologia) i takie, na które należy pacjentkę skierować. W standardach opieki okołoporodowej wskazano również osiem przedziałów czasowych ciąży, w których zalecane świadczenia powinny być wykonane.

Jak wynika z kontroli NIK w 19 poradniach (70,4% skontrolowanych), żadnej pacjentce nie wykonano kompletu 42 świadczeń zdrowotnych zalecanych standardami opieki okołoporodowej, w kolejnych pięciu, części pacjentek nie udzielono wszystkich z zalecanych świadczeń (od 44% do 96% pacjentek z próby objętej analizą), a w trzech podmiotach leczniczych nie było dowodów potwierdzających wykonanie zalecanych świadczeń (nie odnotowano tego w dokumentacji medycznej). Niewykonanie zalecanych świadczeń było wyjaśniane przez personel medyczny przeoczeniem i ich nadmiarem w stosunku do potrzeb wynikających z przebiegu ciąży.

Podmioty lecznicze, które podjęły się wykonywania świadczeń, w niewystarczający sposób stosują się do standardu okołoporodowego. W efekcie w 2017 r. dostęp mieszkanek wsi do poradni położniczo-ginekologicznych uległ dalszemu pogorszeniu. Zmniejszyła się liczba poradni w gminach wiejskich w siedmiu województwach. Np. w woj. podlaskim liczba miejsc udzielania tych świadczeń spadła z 6 do 4, w woj. lubelskim - z 15 do 13, w woj. wielkopolskim - z 44 do 39, a w woj. łódzkim - z 41 do 36. Powodem było wypowiedzenie umów przez podmioty lecznicze lub przez OW NFZ.

Rzecznik Praw Obywatelskich w piśmie do Ministra Zdrowia i Prezesa NFZ zauważył, że wiedza o prawach i obowiązkach wynikających ze standardów nie jest powszechna zarówno wśród personelu

Na wsi ograniczony dostęp do ginekologii

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: piątek, 05, kwiecień 2019 19:36

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 665

medycznego, jak i samych pacjentek. Niezbędne są działania edukacyjne skierowane zarówno do środowiska medycznego, jak i pacjentek. Mogłoby się to przyczynić do poprawy świadomości społecznej, wiedzy oraz właściwego stosowania standardu opieki okołoporodowej.

W ocenie RPO dostępność do świadczeń ginekologiczno-położniczych na obszarach wiejskich mogłaby zostać poprawiona dzięki zwiększeniu liczby położnych uczestniczących w procesie prowadzenia ciąży.

Mimo deklarowanego dostępu pacjentek na terenach wiejskich do świadczeń ginekologiczno-położniczych określonych w rozporządzeniu w sprawie standardu, pacjentkom nie została wykonana odpowiednia liczba przysługujących im świadczeń. Nierównomierny dostęp kobiet do opieki ginekologicznej na obszarach wiejskich ma szczególne znaczenie w aspekcie profilaktyki schorzeń narządów płciowych, w tym chorób nowotworowych, co niewątpliwie wpływa na stan zdrowia i jakość życia osób, które zamieszkują te tereny.

Źródło: [RPO](#)